

*ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»*

Мельничук Лілія

Дем'янчук Тетяна

**КІЛЬЦЯ ЛУЛЛІЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Динамічні зміни і процеси українського суспільства, зорієнтовані на європейську інтеграцію та співробітництво держави з провідними європейськими і міжнародними установами у сфері освітньої галузі, детермінують упровадження інноваційних педагогічних технологій як основу сучасної освітньої парадигми закладів дошкільної освіти.

Мовленнєвий розвиток дитини є основним засобом соціалізації дитини дошкільного віку та встановлення її контактів із довкіллям [3].

У працях вітчизняних учених (А. Богуш, М. Вашуленко, Н. Гавриш, О. Кононко, К. Крутій та ін.) наголошується, що мовленнєва компетенція є однією з провідних базових характеристик особистості, що формується на етапі дошкільного дитинства.

Своєчасний і якісний розвиток зв'язного мовлення є важливою умовою повноцінного мовленнєвого розвитку випускника закладу дошкільної освіти. У цьому зв'язку метою роботи вихователя має бути створення належних умов для повноцінного мовленнєвого розвитку дітей: упровадження інноваційних технологій, включення елементів мовленнєвого спілкування на заняттях із кожного розділу програми, спілкування у повсякденному житті [3].

Однією з інноваційних ігрових технологій розвитку мовлення дітей дошкільного віку є теорія розв'язання винахідницьких завдань (ТРВЗ), ключовими принципами якої є розв'язання суперечностей, системний

підхід, тобто вміння бачити навколишній світ у взаємозв'язку всіх його елементів, а також уміння віднайти необхідний у даній ситуації резерв.

Кільця Луллія – один із засобів розвитку інтелектуально-творчих здібностей дітей, запропонований авторами ТРВЗ для використання в закладах дошкільної освіти. Цей посібник вносить елемент гри в освітню діяльність, допомагає підтримувати інтерес до досліджуваного матеріалу [1].

Метою використання даної технології є розвиток основних компонентів мовленнєвої системи (фонематичного сприйняття та звукового аналізу, граматичного ладу мовлення, словникового запасу та зв'язного мовлення) дітей старшого дошкільного віку.

Завдання: уточнювати, поповнювати та активізувати словниковий запас, удосконалювати складову структуру слова, автоматизувати звуки мовлення, розвивати фонематичні процеси, формувати структуру речень, удосконалювати розвиток зв'язного мовлення, навчати елементам грамоти.

Форми роботи: індивідуальні та підгрупові заняття, ігрова діяльність, самостійна діяльність дітей дошкільного віку [1].

Варіанти кілець можна конструювати за різними напрямками розвитку мовлення. Так, це можуть бути дидактичні ігри, спрямовані на формування звукової культури мовлення, граматичної будови мовлення та навчання грамоти, розвитку зв'язного мовлення.

Наприклад: картинки із зображенням предметів на заданий звук на початку, в середині та наприкінці слова; «Один – багато»; «Назви лагідно»; «Чий дім?» та ін. (рис. 1)



Рис. 1. Дидактична гра з використанням кілець Луллія «З якої літери?»

Ігровий метод навчання «Кільця Луллія» сприяє створенню зацікавленої, невимушеної атмосфери, знімає психологічне і фізичне напруження, забезпечує сприйняття нового матеріалу, тим самим є потужним засобом розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Алтшуллер Г. С. Введение в ТРИЗ – теорию решения изобретательских задач. Минск : Ozon, 2020. 462 с.
2. Богуш А. М. Компетентнісний підхід до мовленнєвого розвитку дошкільників. *Педагогічна і психологічна науки в Україні*. Т. 2 : Дидактика, методика, інформаційні технології. Київ : Педагогічна думка, 2007. С. 155-170.
3. Рогальська І. П. Соціалізація особистості у дошкільному дитинстві : сутність, специфіка, супровід : Монографія. Київ : Міленіум, 2008. 400 с.